

Tuottavuus 2010-luvulla

Tuottavuusseminaari 25.3.2010 Timo Laitinen

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Tuottavuus Wikipediassa

- Tuottavuus on taloustieteessä **tuotannon tehokkuuden mitta.**
- Tuotanto on **aina prosessi** ja sen tuottavuutta mitataan tuotoksen ja panoksen suhteella
- Tuottavuuden tärkein ominaisuus on sen **vaikutukset hyvinvointiin**
- Julkisessa tuotannossa voidaan harvoin tarkastella tuottavuutta itsenäisenä ilmiönä ja siitä syystä **tuottavuuden rinnalla on tarkasteltava vaikuttavuutta**
- Vaikuttavuus tarkoittaa sitä millainen **yhteiskunnallinen vaikutus** saadaan aikaan julkisen tuotannon tuotoksella

Tuottavuus ”arkielämän kokemuksena”

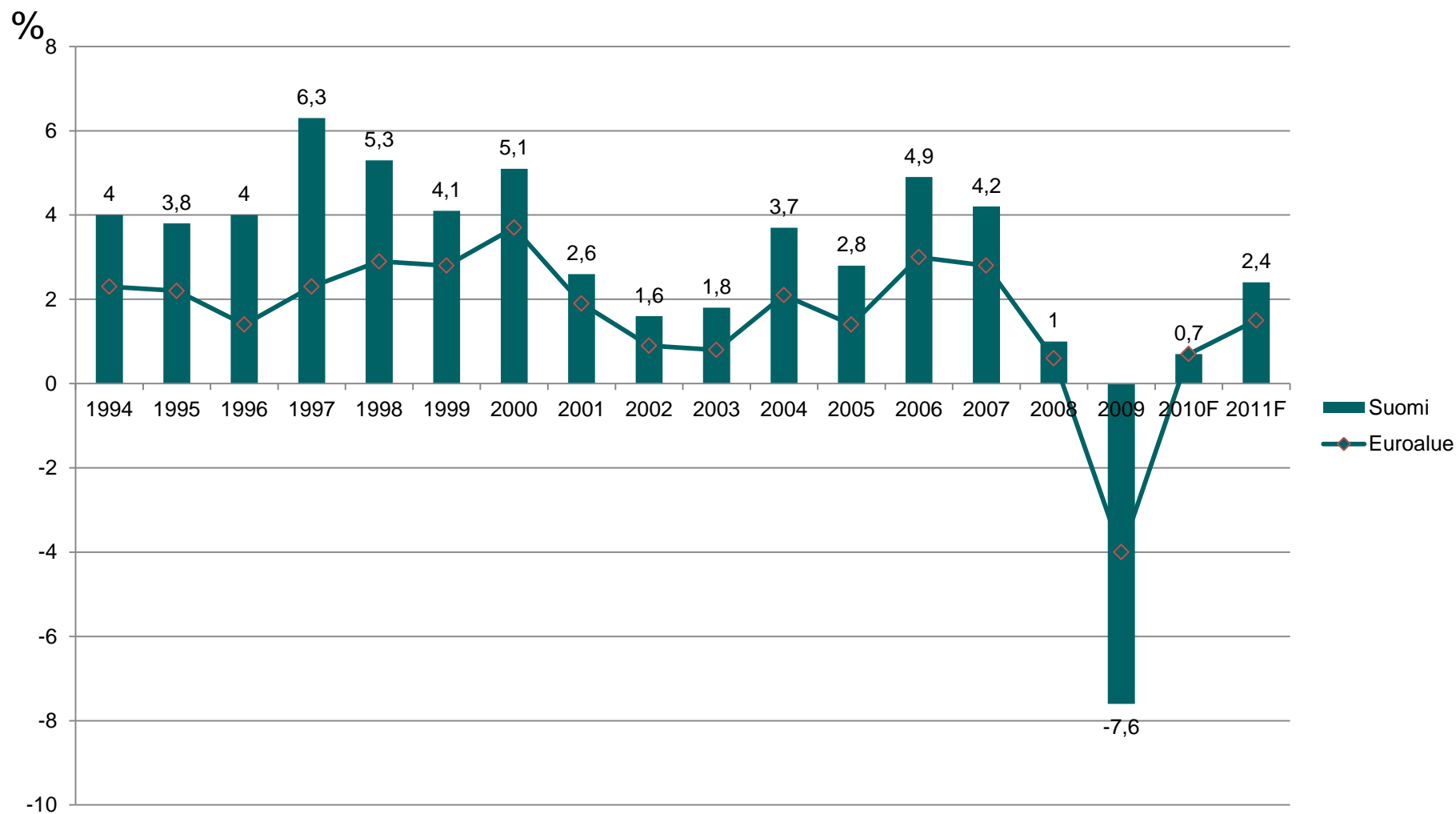
Parempaa palvelua ja tehokkaampaa toimintaa monimutkaistuvassa toimintaympäristössä – pienemmällä henkilöstömäärällä ja vähemmillä kustannuksilla !

Talouskehitys

- **Maailmantalouden vuoristorata**
  - **Suuri romahdus 2007-2008**
  - **Historiallinen stabilisaatio 2009**
  - **Elpyminen 2010-**
- **Suomi täysin riippuvainen maailmantalouden kehityksestä**
  - **Suomen vienti tipahti vuonna 2009 noin 26 % (!)**
  - **Viennin romahduksen seurauksena BKT romahti ennennäkemättömästi**

BKT muutos

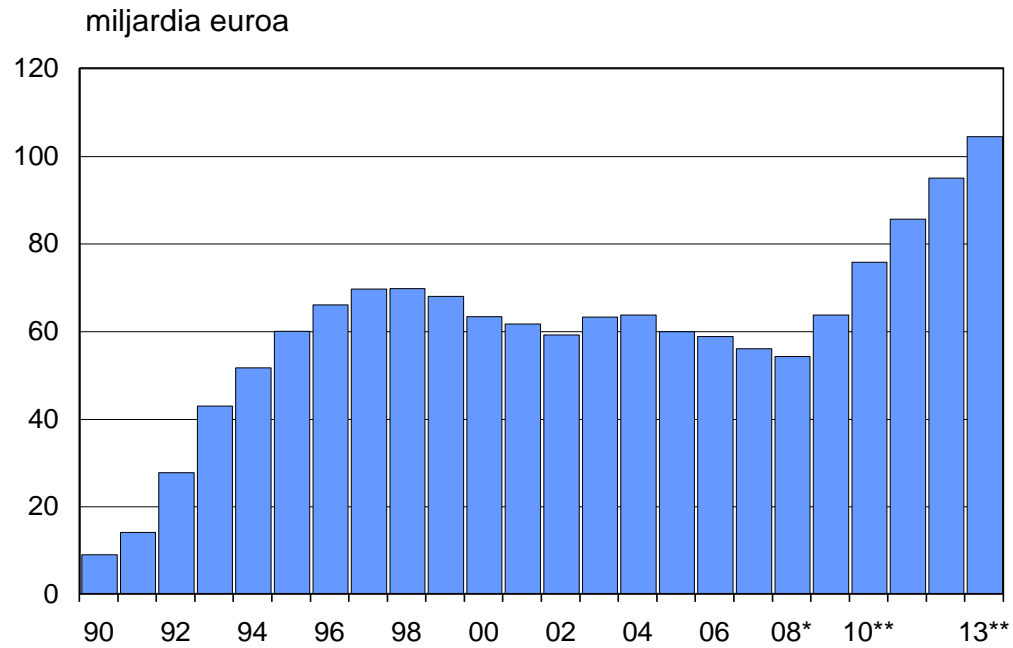

Lähde: VM ja EU

Suomen talous 2010

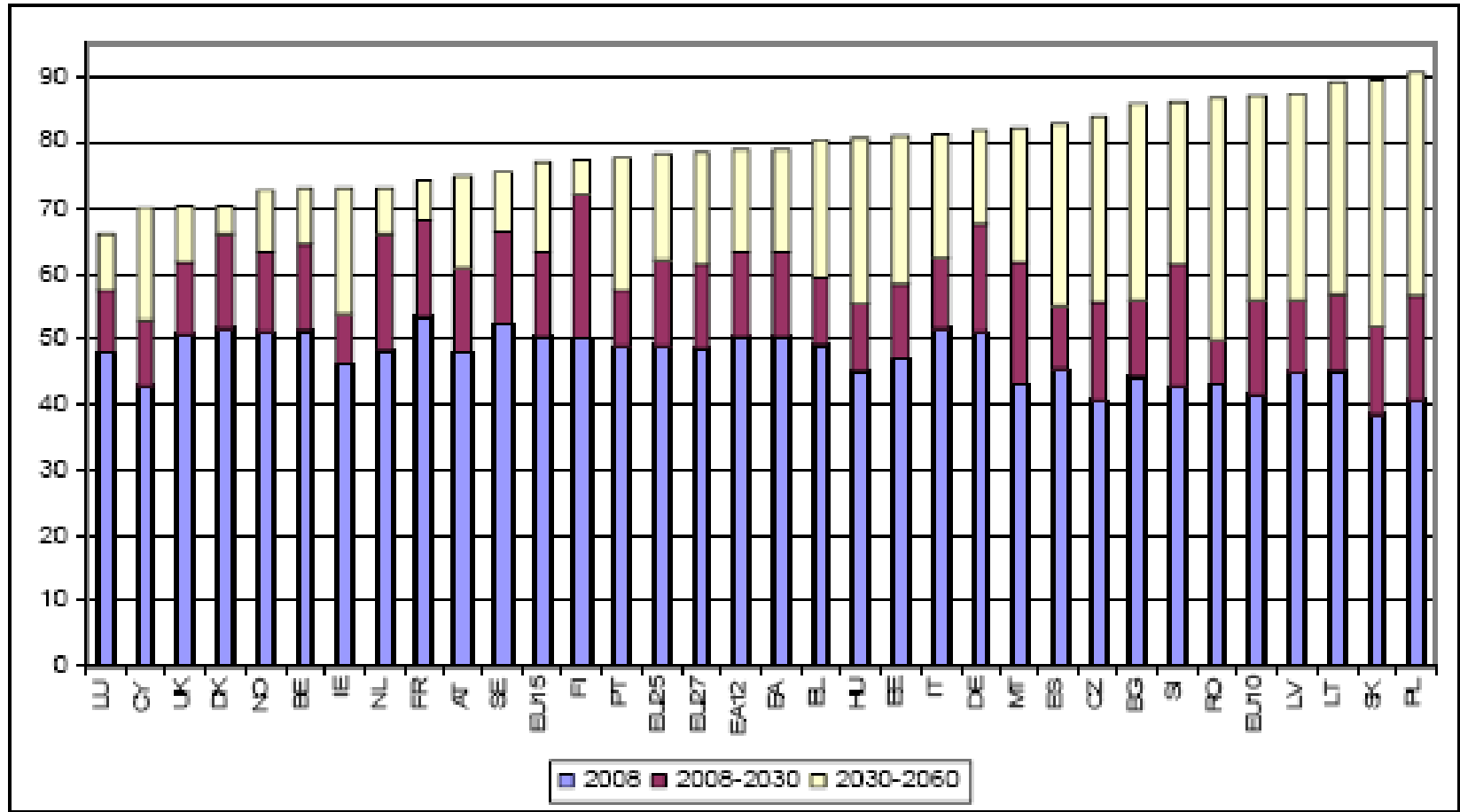
- **BKT kasvaa 0,7 % - 1,x%**
- **Työttömyys nousee 10 - 10,5 %:iin (2008: 6,4 %)**
- **Inflaatio pysyy maltillisena 1,2 %:ssa**
- **Julkisen sektorin alijäämä 3,6 %/BKT ja valtion rahoitusaliäämä 5,8 % (11 mrd. euroa)**
- **Julkinen velka 46,3 %/BKT ja valtionvelka 43,9 %/BKT (valtionvelka 2008: 29,4 %/BKT)**

Valtionvelka

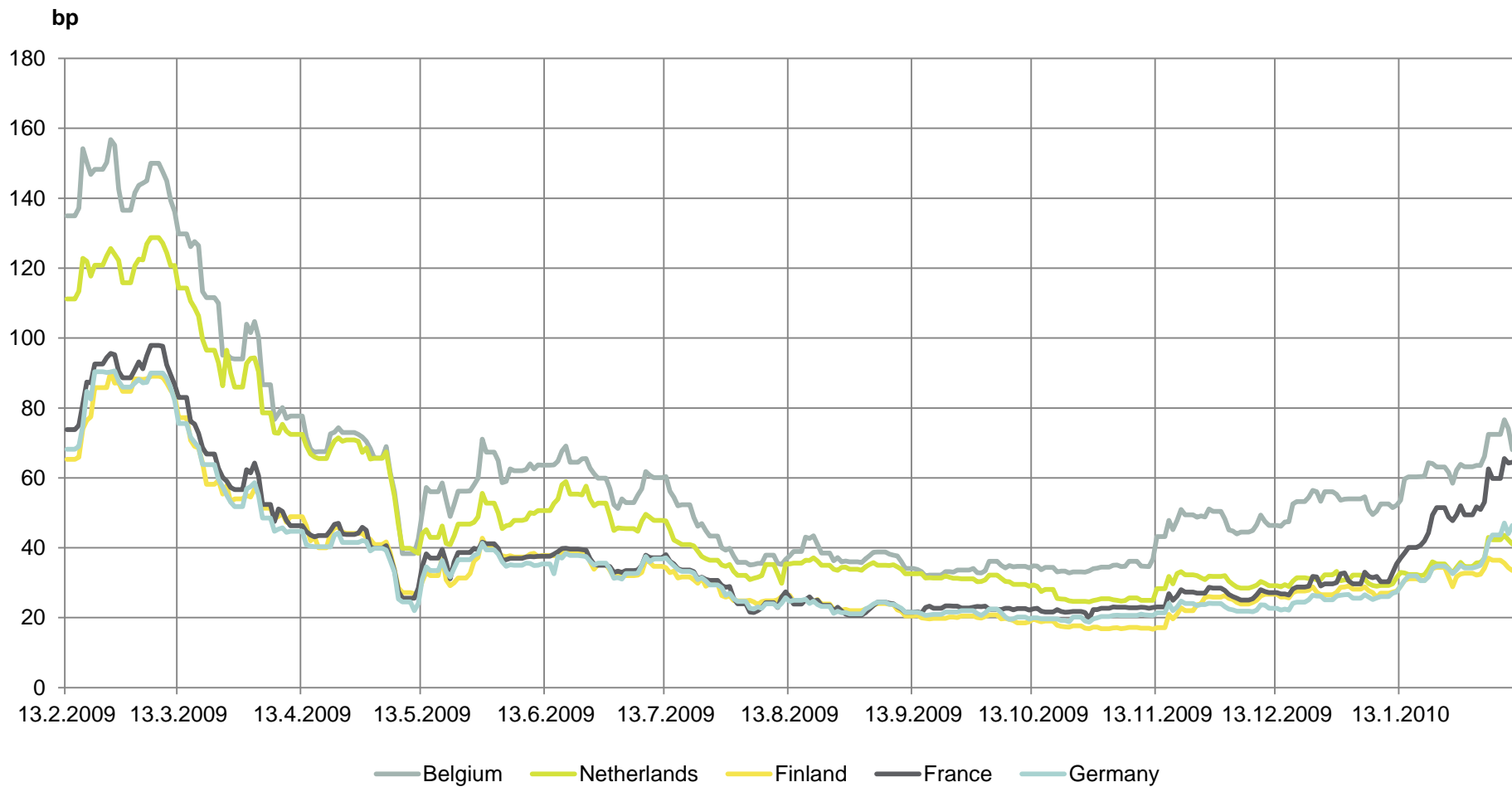
Lähde: VM.

Total dependency ratio (ratio of dependent people, both children aged below 15 and elderly aged 65 or above, relative to the working-age population)

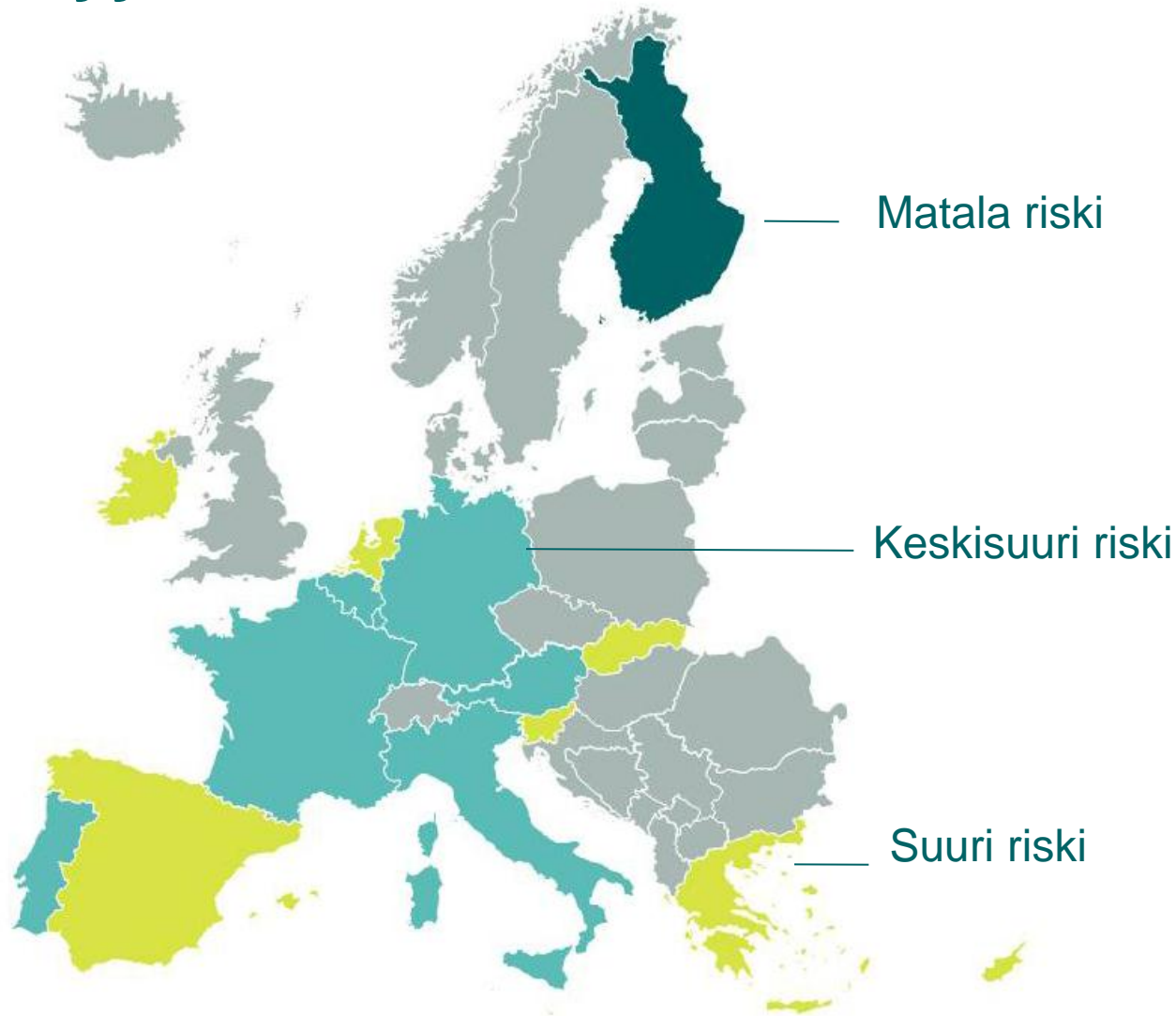

Source: Eurostat, EUROPOP2008.

CDS 5-vuotta

Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys EMU:ssa

Päivän sana = kestävyysvaje

- Julkisen talouden kestävyysvaje on kurottava kiinni
- Olosuhteet poikkeuksellisen vaikeat
  - Laman vaikutukset, reaalitalouden kilpailukykyhaasteet, liian alhainen bkt-kasvu, ikääntyminen ja huoltosuhteen nopea heikkeneminen
- Rinnakkaisia/ vaihtoehtoisia keinoja valtion talouden tasapainottamiseen
  - Veronkorotukset
  - Menojen jäädyttäminen/ leikkaukset
  - Tuottavuuden parantaminen

Tuottavuuden parantaminen

- Prosessien aito kehittäminen
  - Digitaalinen murros on vasta tulossa
  - Lisää osaamista prosessien digitalisoimiseen !!!
- Rakenteiden muuttaminen tukemaan strategiaa, prosesseja ja asiakkaiden = kansalaisten tarpeita
- Johtamisen jatkuva kehittäminen
  - Digitaalisoinnin myötä asiantuntijuus ja johtamisen vaatimukset vain kasvavat
  - Kaikki ansaitsevat hyvää tavallista lähijohtamista
  - Kilpailu työvoimasta taas alkaa, miten valtio säilyttää hyvän työnantajamaineen

Työhyvinvointi- eli tuottavuuspyramidi 2009

suluissa vuoden 2008 luvut

Työkyvyttömyyseläkealkavuus
0,7 % v. 2008 lopun henkilöstöstä / 5
henkilöä (0,5 % / 3 hlöä)

Sairauspoissaolopäiviä 11,4 pv/htv (13,1 pv/htv)
- lyhyiden sairauspoissaolojen osuus kaikista
sairaussairastamiseen poissaolopäivistä 31% (28 %)
- käytettiin yhteensä 37,0 htv (32,8 htv)

Työtyytyväisyys keskimäärin 3,3 (3,4)
Työilmapiiri ja yhteistyö 3,5 (3,6)
Johtaminen 3,3 (3,4)

Henkilöstö 977 (710), Henkilötyövuodet 822 (637)
m. 24%, n 76% (23% / 77%); keski-ikä 44,8 v. (46,6 v);
koul.tasoinde. keskim. 4,9 (5,0)

Kehittymisen tuki 3,3 (3,4)

Koulutuspäivät
5,2 pv/htv
(6,6 pv/htv)

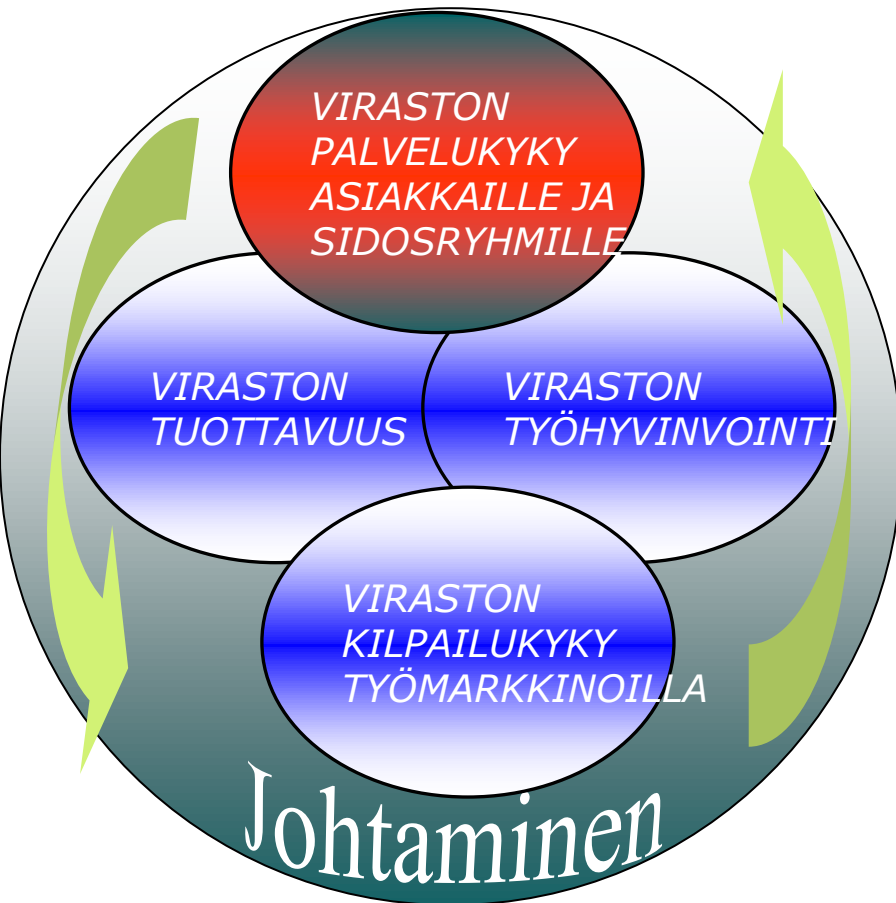
Lähtövaihtuvuus toisen työnantajan palvelukseen 5,3 % (2,7 %) v. 2008 lopun henkilöstöstä

Tyytymättömyys työn sisältöön ja haasteellisuuteen 13% (12%)

Tyytymättömyys lähimmän esimiehen tapaan johtaa ihmisiä 18% (18%)

Tyytymättömyys palkkukseen 39% (38%)

Valtion strateginen haaste 2010-luvulla

Tulevaisuudessa palvelukykyisen, elinvoimaisen ja työmarkkinoilla kilpailukykyisen valtion viraston tai laitoksen on oltava todennettavasti sekä tuloksellinen että hyvinvoiva.